Venäjän tulevaisuudet -ennakointihanke

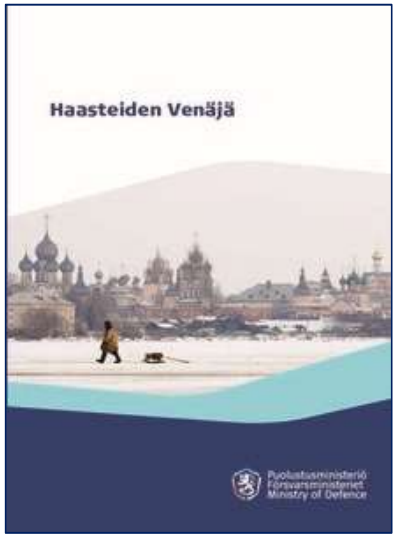
2024-2025

PLM, SM ja UM

19.4.2024 Terhi Ylitalo PLM

Venäjä ja turvallisuus – osaaminen yhdistyy ja ymmärrys lisääntyy

2007-2008

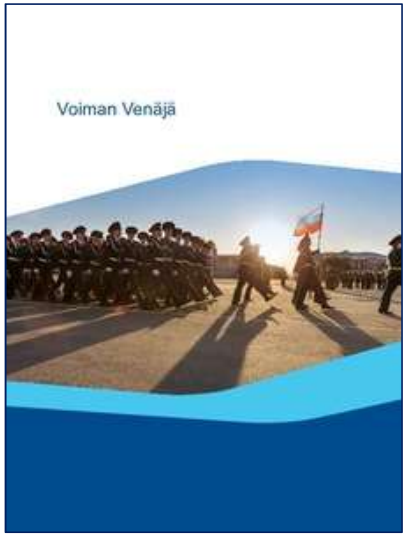
Lataukset: n. 10 000

2011-2012

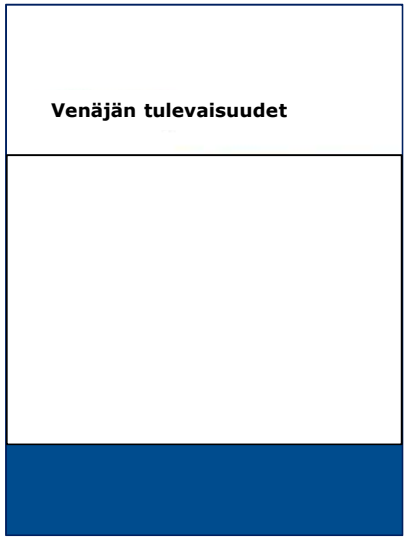
Lataukset: n. 10 000

2018-2019

Lataukset: n. 16 000

2024-2025

2008: Kirjan julkaiseminen on pieni, mutta historiallinen teko (HS Pääkirjoitus 26.4.2008)

2025: Nato-Suomen laajempi yleisö; lisätään ymmärrystä ja osoitetaan Suomen Venäjä-osaamista

Lähtökohtia hankkeelle

- Teemajatkuvuus edellisiin: Venäjän vakaus ja turvallisuus – Venäjän kehitys
- Jatkuvuus erityisesti viimeisimpään hankkeeseen: Venäjän tulevaisuudet
- Käänteentekevä muutos turvallisuusympäristössä ja toimintaympäristössä
- Tulevaisuuteen liittyy epävarmuuksia *laadittava erilaisia tulevaisuuskuvia/skenaarioita, jotta epävarmaan tulevaisuuteen voidaan valmistautua ja varautua.*
- Venäjän eri tulevaisuuksien/skenaarioiden vaikutukset Suomelle, Euroopalle ja kv. järjestelmälle: vaikutukset laaja-alaisesti, mutta erityisesti vakauden ja turvallisuuden näkökulmista.

Hallinto ja työskentely

Jatkuvuutta edellisiin hankkeisiin:

- PLM kokonaiskoordinaatio ja PLM-SM-UM -yhteishanke ja yhteisrahoitus
- Osaamisen yhdistäminen: tutkijat, virkamiehet ja muita asiantuntijoita. Nuoret tutkijat mukaan!
- Työskentelyä yhteistilaisuuksissa, ryhmissä, pienryhmissä, pareittain ja itsenäisesti
- Työskentely luottamuksellista – loppuraportti julkinen
- Akavan mukaiset tuntipalkkiot + ryhmien koordinaattoreille erillispalkkiot. Virkamiehille/virkansa puolesta osallistuville ei makseta palkkioita.
- Runsas kiinnostus (kansallisesti, kansainvälisesti, media)
- Kalenteroiminen ikuisuushaaste; hankkeen sovittaminen tutkijoiden/asiantuntijoiden muuhun työhön/kiireeseen

Uutta:

- Ennakointihanke; jossa *systemaattinen ennakointiprosessi*
- Sisältää ennakointiorientaatiota hankkeen alussa ja jokaisessa uudessa työvaiheessa
- Verkossa työskentelyä: valtaosa ryhmätyöskentelystä ja osa yhteistilaisuuksista
- VN Tiimeri-työtila verkossa: ohjeet, työpohjat, aineistojen jako ja työstäminen sekä hallintoa

Hankesuunnitelma

I Hankesuunnittelu 2022 -

- Ennakointiprosessin määrittäminen ja hankesuunnittelu
- Hankkeen tukiryhmä (PLM, SM, UM) ja tutkijatukiryhmä, sidosryhmien katselmointi/sparraus
- Osallistujien/kutsuttavien tunnistaminen (n. 120, tavoitteena, että 30-40 työskentelee aktiivisemmin)

II Käynnistäminen ja aloitus 2024 -

- Käynnistyskirje 11/2023 hallinnonaloille
- Kysely kutsutuille ja aloitustilaisuus 16.4.2024 (II aloitustilaisuus verkossa 23.4.2024)
- Lopullinen ryhmäjako ja VN Tiimeri verkkotyöskentelytila aukeaa 6.5.

III Sisällöllinen toteutus = ennakointiprosessi 4/2024 – 5/2025

IV Julkaisu- ja käännösprosessit 5-6/2025

V Julkaisutilaisuus 6/2025 ja esittelyt jatkuvat syksyllä 2025

Läpi hankkeen: ennakointiorientaatiota ja hankehallintoa: koordinaatio, tilaisuudet, maksatukset ja viestintä.
Mahdollisesti kv. tilaisuuksia, kv. asiantuntijoiden osallistumista ja yhteistyötä Nato-ennakoinnin kanssa.

Sisällöllinen toteutus: ennakointiprosessi 4/2024 - 5/2025

1. Muutostekijöiden tunnistaminen ja kirjoittaminen 4 - 6/2024

Venäjän kehitykseen vaikuttavat keskeiset muutostekijät STEEPM -kategorioittain: *social, tehnological, economical, environmental, political, military* + ristivaikutusanalyysi.

2. Epävarmuustekijöiden työstäminen 8 - 9/2024

Keskeiset epävarmuustekijät ja niiden vaihtoehtoiset kehityskulut vuoteen 2045.

3. Skenaarioiden rakentaminen ja tiivis kuvailu 10 - 12/2024

Morfologinen analyysi epävarmuustekijöiden vaihtoehtoisista kehityskuluista, backcasting/vaiheistaminen ja 4 skenaarion tiivis kuvailu.

4. Skenaarioiden vaikutusanalyysi 1 - 2/2025

Riskit, uhkat, mahdollisuudet – Venäjälle, Suomelle, Euroopalle ja kansainvälisesti + toimenpiteiden hahmottelua.

5. Toimenpiteiden tunnistaminen 3 - 4/2025

Eri skenaarioissa + skenaarioista riippumattomat toimenpiteet.

6. Suositukset 4 - 5/2025

Skenaariokohtaiset ja skenaarioista riippumattomat toimenpidesuositukset + mm. Venäjä-seurannan kehittämiseen liittyvät suositukset.

Lisäksi esimerkiksi: heikot signaalit/shokki/yllätys -tarkastelu.